

РЕШЕНИЕ

№ 3860

гр. София, 10.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 16.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **11301** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 166, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс /ДОПК/.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], с адрес на управление в [населено място], [улица], представлявано от управителя Г. М. Р., срещу АУПДВ № 01-2600/5051 от 21.05.2021 г., издаден от зам.изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“. В жалбата е посочено, че оспорения АУПДВ е незаконосъобразен и се моли същият да бъде отменен. Претендира присъждане на разноски съгласно приложен списък по чл. 80 ГПК.

Ответникът – зам. Изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“ – в съдебно заседание не се явява, не се представлява. От пълномощника му юрк. Г. е постъпила молба, в която заявява, че оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена; моли да бъде приета административната преписка; представя по опис четири броя уведомителни писма за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане за кампании 2013 г., 2014 г., 2015 г. и 2016 г.; моли при евентуално представяне на доказателства или доказателствени искания от страна на жалбоподателя да бъде дадена възможност за изразяване на становище преди произнасяне на съда; прави искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на сто лева; при обявяване на делото за решаване моли да бъде даден срок за писмени бележки.

Софийска градска прокуратура не излага становище по жалбата.

Административен съд - София-град, Трето отделение, 74 състав, след като се запозна

със становищата на страните и с приетите по делото доказателства, намира от фактическа страна следното:

[фирма] е регистрирано с УРН 602233 в И.. Одобрено е за участие по мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ от програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

По мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ на жалбоподателят са изплатени суми по години, както следва:

- първа година от ангажимента – подадено заявление с УИН 22/300513/52131 за кампания 2013 г., изплатена сума 10950,72 лв.;
- втора година от ангажимента – подадено заявление с УИН 22/160614/57034 за кампания 2014 г., изплатена сума 11782,13 лв.;
- трета година от ангажимента – подадено заявление с УИН 22/250615/61116 за кампания 2015 г., изплатена сума 8593,79 лв.
- четвърта година от ангажимента – подадено заявление с УИН 22/060616/64311 за кампания 2016 г., изплатена сума 0,00 лв.

Общата получена сума по мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ от програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. за периода 2013 г. - 2016 г., включително, е 31326,64 лв.

При извършване на административни проверки на основание чл. 37, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители /ЗПЗП/ е установено, че за кампания 2017 г. дружеството не е подало заявление за подпомагане с декларирана мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“, според изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 11/03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

На 27.08.2019 г. до жалбоподателят е изпратено писмо изх. № 01-2600/5051/27.08.2019 г., с което същият е уведомен за започналото производство по издаване на АУПДВ. В писмото за изложени фактическите констатации, направени при извършената проверка, като е дадена възможност на земеделския производител да представи писмени възражения и да представи доказателства.

С писмо вх. № 01-2600/5051#1 от 23.03.2021 г. /л. 12/ жалбоподателят е възразил, като е изложил факти и обстоятелства, относно направените от контролните органи констатации. Посочил е, че в следствие изменение на ЗСПЗЗ [община] едностранно е прекратила договора за наем от 10.05.2013 г., считано от 01.02.2016 г., като по този начин дружеството е лишено от възможността да извършва дейност в наети земи, респ. е поставено в невъзможност да участва по мерките регламентирани в Наредбата и да изпълнява ангажиментите по същата. В този смисъл предвид обстоятелството, че договорът за наем е прекратен поради промени в нормативната уредба, то счита, че не дължи възстановяване на получените компенсаторни плащания.

Административният орган е приел възраженията за неоснователни с аргумент, че в приложимото национално законодателство няма изискване към земеделските стопани да спазват поетият ангажимент по мярка 211 или 212 с едни и същи площи. Заявяването от кандидата на други площи, попадащи в териториалния обхват на планинските райони /НР1/ не би възпрепятствало изпълнението на многогодишния ангажимент. Посочил е, че при невъзможност за деклариране на площи в съответния

необлагодетелстван район, с който да бъде изпълнен поетия ангажимент, същият може да бъде прехвърлен на друго лице при спазване на изискванията на чл. 14, ал. 4 от Наредба № 5 от 27.02.2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания, което не е направено от кандидата. Направил е извод, че неподдаването на заявление за кампания 2017 г. по мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ представлява неизпълнение на изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 2. и т. 3 от Наредба № 11/03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от ПРСР за периода 2007 - 2013 г.

Издаден е Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/5051 от 21.05.2021 г. от заместник изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, с който [фирма] е изключено от подпомагане и е установено публично държавно вземане в размер на 7831,66 лв., представляваща 25% от общата изплатена сума по мярка 211 за кампании 2013 г., 2014 г., 2015 г., 2016 г. на основание чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 149 от АПК, от лице, имащо правен интерес, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима. Разгледана по същество жалбата е основателна.

По делото е представена Заповед № 03-РД/2891/23.07.2019 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, с която са делегирани правомощия на П. С. да издава и подписва АУПДВ по мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от ПРСР за периода 2007 - 2013 г., поради което Съдът приема, че административният акт е издаден от компетентен орган.

Оспореният АУПДВ отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК, съдържа всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването му.

При издаването на АУПДВ е допуснато нарушение на чл. 35 от АПК, като от административния орган не са обсъдени в цялост направените от земеделския производител възражения и преди всичко аргументите, че не следва да възстановява получените суми предвид обстоятелството, че договорът за наем е прекратен поради промени в нормативната уредба.

Относно материалната законосъобразност на АУПДВ, съдът приема следното:

Съгласно чл. 27, ал. 3 от ЗПЗП, Разплащателна агенция предприема необходимите действия за събиране на недължимо платените и надплатени суми по схеми на плащане и проекти, финансирани от европейските фондове и от държавния бюджет, които съгласно чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК, представляват публично държавно вземане. Съгласно чл. 27, ал. 7 от ЗПЗП, дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ поради неспазване на критерии за допустимост, ангажимент или друго задължение от страна на ползвателите на помощ и бенефициентите по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони, извън основанията по ал. 6, се установява с издаването на акт за установяване на публично държавно вземане по реда на ДОПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 166, ал. 2 от ДОПК, ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в АПК.

С разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 11/3.04.2008 г. е въведено императивно задължение за кандидатите за подпомагане по мярка 211 и мярка 212 да извършват земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район за период най-малко пет последователни години от първото компенсаторно плащане и в чл. 4, ал. 1, т. 3 (нова - ДВ, бр. 17 от 2011 г., в сила от 1.03.2011 г.) да подават заявление за подпомагане с деклариращи площи в съответния необлагодетелстван район всяка година след първото компенсаторно плащане. Последици от това са и предвидените в нормата на чл. 14, ал. 1 от Наредбата - изключване от подпомагане и задължение за лицата да възстановят съответните суми в размери в зависимост от годината на прекратяване на ангажимента.

По делото не е спорно, че жалбоподателят е подал заявление за подпомагане по мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" за кампания 2013 г., 2014 г., 2015 г. и 2016 г. Не са спорни и получените от дружеството суми, описани в АУПДВ, нито фактът, че същото не е подало заявление за подпомагане за кампания 2017 г.

Спорният въпрос по делото е дали настъпилата законодателна промяна в § 15 от ПЗР на ЗИДЗСПЗЗ във връзка с чл. 37и, ал. 1 и 4 ЗСПЗЗ може да се счита за форсмажорно или изключително обстоятелство, съответно налице ли са предпоставките на чл. 15 от Наредба № 11/3.04.2008 г., изключващи приложението на чл. 14 от същия подзаконов акт.

В разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Наредба № 11 е допуснато изключение от нормата на чл. 14, а именно - разпоредбите на чл. 14 не се прилагат, ангажиментът се прекратява и не се изисква частично или пълно възстановяване на получената от земеделския стопанин помощ в случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства. В ал. 2 е посочено, че случаите на форсмажорни или изключителни обстоятелства заедно със съответните доказателства (документи, издадени от компетентен административен орган) се съобщават в писмена форма на ДФЗ - РА от земеделския стопанин или от друго упълномощено от него или наследило го лице в рамките на 10 работни дни от датата, на която земеделският стопанин или упълномощеното от него или наследилото го лице е в състояние да направи това.

Кои обстоятелства са форсмажорни или изключителни е посочено в § 1, т. 3 от ДР на Наредба № 11, а именно: смърт на бенефициента; дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициента; експроприация на голяма част от стопанството, ако това не е могло да бъде предвидено в деня, в който е поет ангажиментът и сериозно природно бедствие, което силно засяга земята на стопанството.

Жалбоподателят сочи като такова обстоятелство промяна в законодателството, която промяна не му дава възможност да продължи изпълнението на поетия ангажимент по Наредба № 11/2008 г.

Настоящият състав намира, че неправилно административният орган е приел, че са налице основания за прилагане на чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11/2008 г., според който земеделски стопанин, който не подаде заявление за подпомагане по време на поетия петгодишен ангажимент, се изключва от подпомагане по тази наредба и се задължава да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за

необлагодетелстваните райони или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мерките - след четвъртата година - 25 %.

Съгласно § 15 от ПЗР на ЗИДЗСПЗЗ /обн. ДВ бр. 61/2015 г./, ползвателите, сключили договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г., са длъжни в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 и 4, който предвижда пасища, мери и ливади да се предоставят за ползване на собственици и ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни или на правоимащи, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище. След тази законодателна промяна е прекратен договорът за наем на земеделски земи, частна общинска собственост на [община], сключен между жалбоподателя и [община] именно на това основание.

Законодателната промяна създава задължения за земеделските производители, изразяващи се в наличие на животновъдни обекти, каквито жалбоподателят няма. Видно от приложеното по делото писмо изх. № 4704-430 /1/ от 12.08.2016 г. на кмета на [община], дружеството - жалбоподател е уведомено, че с оглед настъпилите законодателни промени с § 15 от ПЗР на ЗИДЗСПЗЗ, след извършена проверка от комисия, назначена със Заповед № РД 15-141 от 01.02.2016 г. на кмета на [община], е установено, че договор № 18 от 10.05.2013 г. за наем на „пасища и мери“ от общинския поземлен фонд в землището на [населено място], [община], не отговаря на изискванията на чл. 37и, ал. 1 и ал. 4 от ЗСПЗЗ. Предвид тези съображения е прекратен договорът за наем на основание § 15 от ПЗР на ЗИДЗСПЗЗ, считано от 01.02.2016 г.

В случая страните не спорят, че земеделското стопанство на [фирма] се състои единствено от наетите земеделски имоти, частна общинска собственост.

Съдът намира, че жалбоподателят е в невъзможност да изпълнява и спазва поетите задължения, според изискванията на Наредба № 11/2008 г. Налице са предпоставки за приложение на чл. 47, т. 4 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г., относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета, според която разпоредба възстановяване на получената помощ не се изисква, когато неспазването се дължи на форсмажорни и извънредни обстоятелства, както са определени в чл. 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Цитираната общностна норма дефинира неизчерпателно случаите, които могат да бъдат признати като "неопреодолима сила" и "извънредни обстоятелства" за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП /видно и от съображение 5 от същия Регламент/. В случая прекратяването на договора за наем за имотите на земеделския стопанин, формиращи цялото му стопанство, заявено за подпомагане по процесната мярка, на основание законодателно решение, е било непредвидимо за жалбоподателя към дата на подаване на заявлението през 2013 г., а съгласно чл. 2, § 2, б "е" от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г., за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП "непреодолима сила" и "извънредни обстоятелства" могат да бъдат признати по-специално в следните случаи: отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението.

Резултатът от непредвидените законодателни промени е невъзможност „Ес [фирма] да продължи да изпълнява поетия ангажимент в цялост, поради лишаването му от

право на ползване на земеделската земя. В тази връзка административният орган е следвало да приложи разпоредбата на чл. 15 от Наредба № 11 от 3.04.2008 г., като прекрати ангажмента на жалбоподателя, без да изисква частично възстановяване на получената финансова помощ. От друга страна липсата на изпълнение на изискването по чл. 15, ал. 2 от Наредба № 11/3.04.2008 г. от дружеството, не води до извод за неприложимост на ал. 1 на същата разпоредба от Наредбата, доколкото в случая се касае за изменение на нормативен акт, който подлежи на обнародване в ДВ и с публикуването му в ДВ е настъпило и оповестително действие по отношение на всички лица, като не е необходимо изричното уведомяване на ДФ Земеделие за настъпилата законова промяна.

С оглед изложеното, оспореният АУПДВ следва да бъде отменен като незаконосъобразен.

Съобразно изхода на спора в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски за платена държавна такса в размер на 50 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 74 - ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-2600/5051 от 21.05.2021 г., издаден от зам.изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, с който [фирма] е изключено от подпомагане и е установено публично държавно вземане в размер на 7831,66 лв.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати в полза на [фирма], ЕИК[ЕИК], с адрес на управление: [населено място], [улица], сумата от 50 /петдесет/ лева – разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд – София – град пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: